

kan udvikle sig saaledes, at man i alt Fald paa visse Omraader med Nødvendighed maa kræve, at Forsyningerne bliver i Danmark til den danske Befolknings Forbrug. Som Følge deraf har Lovgivningsmagten slaaet Streg over Retten til den frie Omsætning, har givet Administrationen Myndighed til at gribe ind og standse den frie Handel og Vandel, den frie Omsætning paa ethvert Omraade, hvor den skønner det nødvendigt, og hvor det drejer sig om de Ting, Forbudsloven angiver, og det er jo meget vidt. Den 7. August vedtog den danske Lovgivningsmagt Foranstaltninger til Regulering af Priser paa Levnedsmidler og Varer og den 20. August Moratorieloven. Ved disse Love er det slaaet fast, at der, efter at der er udbrudt Krig i Europa, ogsaa herhjemme er en saadan Tilstand, at overordentlige Foranstaltninger er fornødne til Afbødelse af Krigens økonomiske Følger for vort Land; det er slaaet fast, at Krigspriser har ingen Krav paa at faa betalt, og det er endvidere slaaet fast, at Debitor bør beskyttes mod en ruinerende Forfølgelse fra Kreditors Side, naar det er Krigsforholdene, der medfører, at Priserne har faaet en saadan Karakter, at en haard Gennemførelse fra Kreditors Side vilde medføre uforholdsmæssige Tab for Debtors Vedkommende. Paa Grundlag af disse Grundsætninger er der truffet store Foranstaltninger ad administrativ Vej. Der er fastsat Maksimalpris paa Rug, Staten har anset det for nødvendigt at gøre store Opkøb af Brødkorn o. s. v. baade ved Ekspropriationer og ved frivilligt Salg til Staten, baade i Udlandet og i Indlandet. Det er klart, at Lovgivningsmagten altsaa har erkendt, at hvor det drejer sig om at afværge onde Følger af Krigens for vort Samfund, kan man gribe ind ad ekstraordinær Vej, og det er en af Krigens onde Følger, at Kornpriserne her i Landet er steget til en saa abnorm Højde, som de nu har naaet. Det er derfor i fuldkommen Overensstemmelse med den danske Lovgivningsmagts hidtidige Standpunkt, naar der her stilles Forslag om at afbøde denne Følge.

Ser man saa paa Enkelthederne i det foreliggende Forslag, ser man, at der først stilles Forslag om, at Tienderne ikke skal beregnes med hele den forhøjede Pris, som er en Følge af Krigsforholdene i Aar, men efter den Kapitelstakst i Aar, som kun er forholdsvis noget højere end den normale Kapitelstakst, idet den saa ved en tilsvarende Forhøjelse i de følgende 3

Aar dog kommer til at give Tienderne alt, hvad der selv efter Krigstilstanden tilkommer dem. Det er vel navnlig Præsterne, som dette vil ramme, og det er mig en Glæde at kunne konstatere her, at der jo ikke fra Præsternes Side er fremkommet nogen Protest mod dette. (Stemmer: Jo der er, fra mange). Maaske fra mange enkelte, men ikke fra Præsterne som saadanne. Beskyld ikke Præsterne for dette, det vilde være i høj Grad uretfærdigt. (Munterhed). Ja, ja, det er dog godt, at man kan sige det om Præstestanden her i Landet. Der lægges under de nuværende overordentlige Forhold fra saa mange Sider en sørgelig Egenytte for Dagen, og alt for mange tænker kun paa, hvordan de kan benytte disse overordentlige Forhold til den størst mulige Fordel for sig selv. Jeg synes, at det er meget godt, at de danske Præster, i alt Fald som Stand — der kan være spredte Røster, der har hævet sig i en eller anden Avis —, ikke har rejst nogen Protest mod, at de ikke faar Tienden betalt i Aar efter den abnormt høje Krigskapitelstakst. Det har de ikke gjort.

Den næste Afgift, der er Tale om at yde i større Omfang efter Kapitelstaksten, er Arvefæsteafgiften. Arvefæsteafgifterne er jo Renter af en i de paagældende Ejendomme indestaaende, ved Pant sikret Restkøbesum. Nu er det en Grundsætning i vor Lovgivning — og efter min Mening en rigtig Grundsætning —, at Fordringer, som er sikrede ved Pant i fast Ejendom, ikke maa forrentes over et vist Maksimum, normalt ikke med over 4 pCt. og selv ved Bevilling ikke med over 6 pCt. At oppebære højere Rente af Fordringer, som er sikrede ved Pant i fast Ejendom, er Aager. Men vil saa nogen finde det billigt og rigtigt, at paa Grund af Krigsforholdene skal de, der er berettigede til at oppebære Arvefæsteafgift, nu i Aar maaske faa 20—30 eller maaske flere Procent af den Kapital, de har anbragt ved Køb af disse Arvefæsteafgifter? Er dette rimeligt og billigt, og er det overensstemmende med den danske Lovgivnings Grundsætninger, naar man i Forhold, hvor fuld Analogi klart foreligger, allerede i 1855 har forbudt at oppebære højere Rente end 4, højst 6 pCt.? Jeg synes det ikke, og jeg synes ikke, det var unaturligt, om Folk selv vilde vægre sig ved at modtage en saadan Afgift.

Vi kommer saa til Fæsteafgifterne. At man kan gribe ind ad Lovgivningens Vej og regulere Forholdet mellem den, der